

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT**

**Adriana Tóthová
Všeličo o Zemi**

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ: Mgr. Adriana Tóthová
Kontakt na autora UZ: ŠZŠ Trebišov, M. R.
Štefánika 83,075 01 Trebišov,
adinkaadina@azet.sk
Názov: Všeličo o Zemi
Rok vytvorenia: 2014
Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Katarína Skokanová

ISBN 978-80-565-0445-1

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Pracovný list č.2

Adriana Tóthová

Všeličo o Zemi:

1/ Prečítaj text.

Náš svet je jedinečný. Zem je jediná známa planéta, na ktorej žijú ľudia, rastlina a živočíchy. Život na Zemi je možný vďaka tomu, že máme dostatok vody a slnečného žiarenia. Môžeme tak pestovať plodiny a dýchať vzduch.

A/ Vymenuj a napíš tri rastliny

.....

.....

B/ Vymenuj a napíš troch živočíchov

.....

.....

2/ Prečítaj text.

Vnútro Zeme je prevažne z kameňa. Pevná, ale tenká vrstva na povrchu Zeme sa nazýva zemská kôra. Smerom do stredu Zeme teplota stúpa a horniny sa menia na žeravú lávu.

A/ Podčiarkni správnu odpoveď:

Vnútro Zeme tvorí kameň, voda, plyny

B/ Je pravda ,že povrch Zeme sa volá magma?

Áno

Nie

3/ Hádanka. Je to veľké, žlté.

Cez deň sa usmieva a v noci spí .

Ked' ho vidím mám lepšiu náladu.

Čo je to?

A/ !Hľadaj v texte slovo, ktoré je riešením hádanky:

Zem obieha okolo Slnka. Jeden obeh jej trvá rok. Najteplejšie je v oblastiach rovníka, ktoré dostávajú najviac energie zo Slnka. Naopak, zemské póly sú veľmi chladné, pretože sú ďalej od Slnka a dostávajú tak najmenej Slnka.

.....

B/Ktorá odpoveď je správna? Koľko pólov má zemeguľa?

2

3

4

4/ Počasie vzniká prúdením vzduchu v atmosfére .Ked' sa vzduch rýchlo pohybuje vzniká silný vietor- víchrica. Medzi najničivejšie búrky patrí hurikán .Silný vietor môže spôsobiť veľké neprijemnosti

A/Vyber správne prídavné meno a dopíš: teplý silný horúci modrý nepríjemný

Vánok jevietor

Vichrica jevietor

Viete, že...?

Voda v prírode neustále cirkuluje .Voda z oceánov , morí, riek a jazier sa vyparuje a stúpa hore do vzduchu. Tam sa pohybuje v podobe oblakov a opäť padá dolu ako dážď alebo sneh

Vyber z predchádzajúcich textov vety a utvor celistvý text, ktorý by charakterizoval Zem:

5/ Ako sa volá planéta na ktorej žijú ľudia?.....

6/Okrem ľudí na nej existujú aj živočíchy a rastliny. Pre ich rast je dôležitá tekutina. Volá sa:

Voda

kyselina

citrónová šťava

7/ Zdrojom energie, tepla a svetla je planéta ktorá sa volá /vyhl'adaj

v texte/

.....

Rieky:

Najdlhšou riekou Slovenska je rieka Váh. Je dlhý 403 km. Má dva pramene –Čierny a Biely Váh .Na Čiernom Váhu bola vybudovaná najväčšia prečerpávací vodná elektrárň. Kedysi bolo typickým slovenským povoláním pltníctvo. Nad riekou Oravou sa vypína Oravský hrad. Druhou najdlhšou riekou je Hron. Pramení pod Kráľovou hoľou. Rieka Ipel' tvorí hranicu s Maďarskom v dĺžke 140 km. Najprudšou riekou je Poprad. Pramení v Mengusovskej doline. Veľkým zážitkom je plavba na plti po Dunajci. Spojením riek Ondava a Latorica vzniká rieka Bodrog. Michalovcami preteká rieka Laborec. Najväčšou riekou je Dunaj.

1.Najdlhšou riekou Slovenska je.....

2. Najväčšou riekou Slovenska je.....

3. Ako sa volá rieka, ktorá v dĺžke 140km tvorí hranicu s Maďarskom.....

4. Čo sem nepatrí? Hron Ipel' Gerlach Kriváň Latorica Váh

5. Je to správne? Najprudšou riekou na Slovensku je Ondava

6. Prečerpávací elektrárň je vybudovaná na

a/ Čierny Váh

b/ Biely Váh

c/ Dunajec

7. Písmená sa nám poprehadzovali. Napíš správny názov slovenských riek

Avadno.....

celihn.....

Asyrot.....

Janud.....

Dánroh.....

norh.....

Vymaľuj.

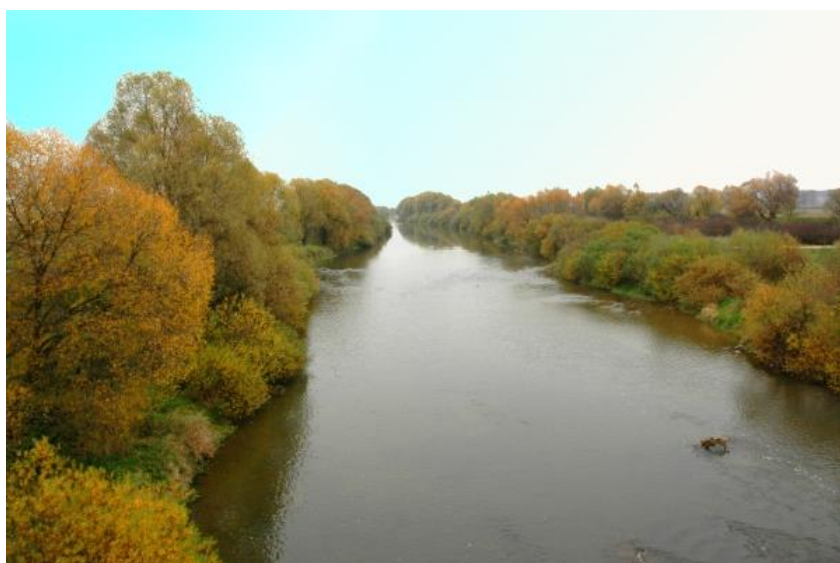

Plte
Oravský hrad a Orava

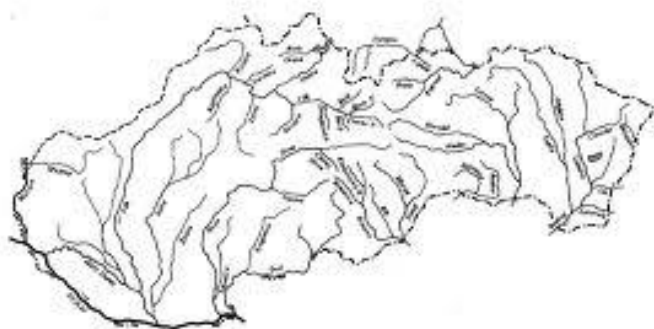
Bratislava a Dunaj

Ondava a Laborec

Bodrog

Tatry

Tatry sú celok Fatransko-tatranskej oblasti a tvoria najvyššiu časť pohoria Karpát. Tatry sa delia na Západné, Vysoké a Belianske. Najvyšší vrch Tatier je Gerlachovský štít/2655m/. Nachádzajú v severnej časti Slovenska na hranici s Pol'skom, pričom 3/4 ich rozlohy leží na Slovensku. Ich alpský charakter zvyrazňuje 29 štítov s výškou nad 2 500 m n. a kotliny po ich obvode.

Reliéf Tatier je dielom vodných tokov a horských Padovcov, ktoré rozčlenili pohorie na viacero rázsoch a rozoklaných chrbtov. V Malých Karpatoch sa nachádza najviac vinogradov. V Nízkych Beskydoch sa počas druhej svetovej vojny odohrali najt'ažšie boje. Jednou z najkrajších dolín v Západných Tatrách je Žiarska dolina. Hlavný hrebeň Tatier má dĺžku 80 km a ťahá sa od Hutianskeho sedla (905 m) na západe po Ždiarske sedlo na východe (1 081 m). Jeho najzápadnejším vrcholom je Sivý vrch (1 805 m), najvýchodnejším Jahňací štít (2 229 m), z ktorého je vidieť až do Poľska, či panorámu Troch korún v Pieninách. Z hlavného tatranského hrebeňa vybiehajú rázsochy. Tatry využívajú ľudia ako centrum relaxu, oddychu, turizmu a športu. Nachádzajú sa tu turistické chodníky, ktoré sprístupňujú viac aj menej náročné terény na spoznávanie krás. V zime využíva veľa športovcov lyžiarske svahy.

1. Tatry sa tiahnu severnou oblasťou Slovenska. S ktorým štátom susedia? Zakrúžkuj správnu odpoveď:

Maďarsko

Nórsko

Ukrajina

Nemecko

2. Napíš aspoň tri názvy tatranských štítov.

.....

.....

3. Tatry delíme na tri základné časti. Vymenuj a napíš ich :.....

.....

.....

4. V texte vyhl'adaj a napíš právnú odpoveď . Koľko štítov alpského pôvodu je v Tatrách?

a/10

b/11

c/20

d/29

5. Vieš ako sa volá hlavné mesto Poľska? Vyber správnu odpoveď:

a) Bratislava

b) Praha

c) Varšava

d) Kyjev

6. Vyhl'adaj v texte na aké účely ľudia navštevujú

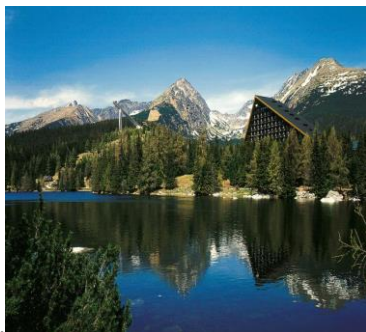
Tatry.....

Drevenica

Skokanský mostík na Štrbskom plese

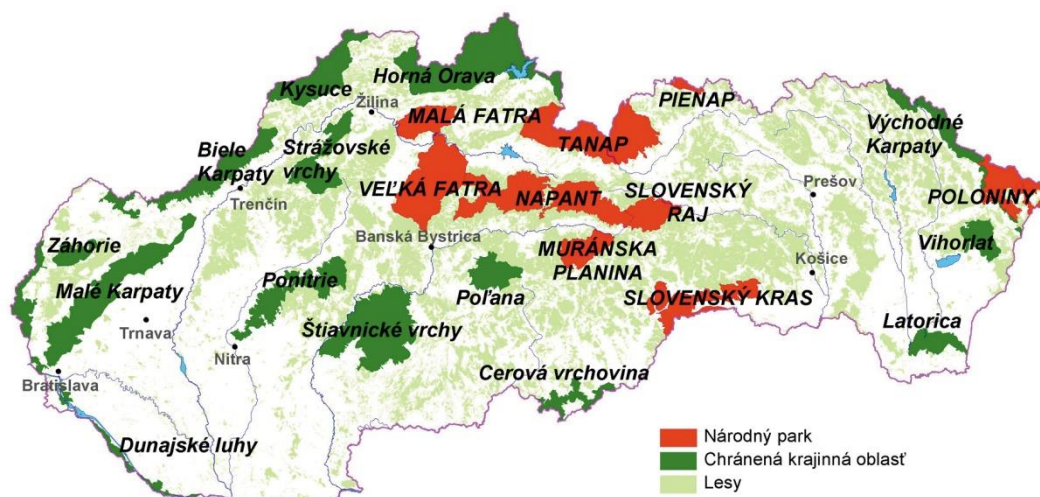

Tatranská príroda

Bača

Chránené územia

Na Slovensku sa nachádza vyše 1000 chránených krajinných oblastí, národných parkov, chránených areálov, rezervácií a pamiatok. TANAP je najstarší slovenský národný park. Bol založený v roku 1948. Národný park NAPANT je najrozsiahlejší národný park na Slovensku. Prírodnou zaujímavosťou je Skalné oko vysoké 27 m. Oblúbeným vyhliadkovým miestom v národnom parku Slovenský raj je Tomašovský výhl'ad. Pieninský národný park je najmenší národný park na Slovensku. Volajú ho aj perla na Dunajci.

Známe turistické centrum Národného parku Malá Fatra je Vrátna dolina. V Národnom parku Muránska planina rastie vzácna rastlina z tret'ohôr- lykovec kríčkovitý.

Národný park Poloniny zaberá Bukovské vrchy na východe Slovenska. Zachovali sa v ňom vzácne pralesovité bučiny. Dobročský prales pri Banskej Bystrici je najstaršou rezerváciou na Slovensku. Mohutné jedle, buky a smreký rastú bez akéhokoľvek zásahu človeka. Dvanásť jaskýň a priepastí Slovenského Krasu bolo vyhlásených UNESCO za súčasť svetového prírodného dedičstva.

Jednou z nich je aj Demänovská jaskyňa. Dobšinská ľadová jaskyňa je jednou z najvýznamnejších na svete. Vrstva ľadu miestami dosahuje až 26,5m

1.Ako sa volá najstarší slovenský národný park.?

2.Vyber jednu správnu možnosť, zakrúžkuj ju .V ktorom roku bol založený TANAP?

1948

1849

1949

3.Ostatné chránené územia sú.....

.....

4.Plesnivec alpínsky a lykovec kríčkovitý sú

a/sladkovodná ryba

b/ zvieratá

c/ chránené rastliny

d/ huby

5. Vyhľadaj v texte koľko jaskýň a priepastí bolo vyhlásených za svetové prírodné dedičstvo

Jaskyne:

priepasti:

6. Najznámejšie a najnavštevovanejšie slovenské jaskyne sa volajú

.....

7. Zakrúžkuj. V blízkosti akého mesta sa nachádza Dobročský prales

Banská Štiavnica

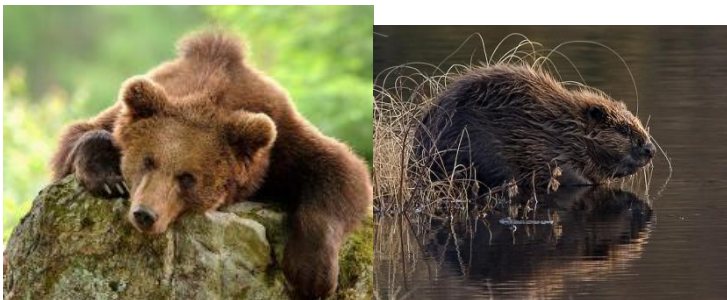
Kežmarok

Banská Bystrica

Košice

Levoča

8. V lesoch a na lúkach chránených území žije veľa zvierat. Tie sú tiež chránené. Vymysli týmto zvieratkám mená a vysvetli prečo by si ich tak pomenoval/a/.

.....

.....

.....

.....